

FEJÉRMEGYEI NAPJÓ

Előfizetési árak

Helyben:	Vidéken:
1 óra 1 K.	1 óra 1.50 K.
1 évre 3 K.	1 évre 4.50 K.
1 évre 6 K.	1 évre 9 K.
1 évre 12 K.	1 évre 18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szent István-ter 1.

TELEFON 208.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Felétős szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

Öreg harcosok

esküdtek Ó Felsege zászlója alá. A vállukon négy X és egynehány esztendősk görnyesztő súlya, az arcukon éles, mély barázdák, a fürtjeik közt ezüstös szálak. Kemény, komoly, de tüzel a nézésük. Nem lármás a beszédük, a fiatalos hév kilöbbant már az erekből.

De azért csak rájuk kell nézni és tisztában vagyunk vele, hogy ezek az emberek nem iga alatt járnak, hogy ezeket nem a géppuska zárótüzével kell előrehajtani. Nem titkolják, hogy nem jókedvűkből mennek, de mégis úgy, mint mikor tűz üt ki s dolgozik az izom, tiszteres munkára képesít a lélek feszítő ereje; mint mikor beteg az anya gyermeke és emberfeletti erővel nehéz éjszakákat virraszt lázas álmai felett.

A hazánk, anyánk hívja őket, hát éljenek, hiszen mindnyájunknak el kell menni.

Először a vásártéren tábori mise volt, amely alatt a katonazenekar Haydin örök szépségű miséjét játszotta. Azután Bilkei Ferenc, a honvédek plobánosa a szószeokról a következő beszédet mondotta:

Öreg harcosok!

Édes drága Véreim!

Összeszorul a szívem, megremeg a lelkem, mikor benneteket katonasorban látalak. Titeket, a kik megettétek a kenyeretek nagyobbik felét, a kiknek arcára az élet beleszántotta már a gondok barázdáit, a kiket szerető feleség, és föl nem nevelt gyermekek siratnak vissza. Összeszorul a szívem, megremeg a lelkem s úgy érzem, mintha Magyarország legszomorúbb, legfeketébb napjai nehezédnének reánk, azok a napok, mikor mindenünk veszedelemben forgott, családunk, házunk, hazánk, a mikor véres kardot hordoztak körül az országban s fegyverbe szőlították a fehérhaju agastyánt s a serdülő ifjút: mintha a tatárjárás mindent letrpó gyászsa közeledne felénk, mintha a törökudulás 150 esztendősk igája nyomná a vállunkat, mintha kibontakolt volna Rákóczi lobogóját a szabadságrét a labanc ellen, mintha 1848 riadó kürtje harsogna a fülünkbe, mintha a hazánk gyászbaborult édesanyjánk volna s a kezeit összetéve könyörögne nekünk:

Fiaim! ne hagyjátok el édesanyátokat! akkora veszedelem nem fenyegetett még bennünket, mint a jelenben. Ez a föld Isten segítségével a miénk ezer esztendő óta és most arról van szó, hogy földönfutókká legyünk. Ezer esztendő óta mi parancsoltunk ebben a hazában és most arról van szó, hogy járomhuzó szolgál, ajtonkopogató koldusai legyünk-e? Mintha ezer esztendőnk minden gyászsa, minden nyomorúsága egy feketeségben gomolyogna és mind, mind most készülné leszakadni reánk.

Soha ennyi ellensége nem volt még a magyarnak. Eszokról az orosz zsarnokság láncsa csörög, délen az olasz kigyó sziszeg, a lábunk alatt a szerb vipera teke-reg. Ezek valamennyien évek óta szöttek, fonták a hurkot a nyakunkra, évek óta löktek, ketyvasztották a mérget a boszorkánykonyhájukban, a mivel bennünket elpusztítanak. Osztózni akartak az országunkon, mint ahogy, a pogányok osztották Krisztus Urunk köntösén. Katonák! Édes véreim! A mi magyar hazánkat akarták szétarabolni, azt a földet, a hol mi születünk, a hol ifjúságunkat ateltük, a hol földjünk, kis tanynyáink vannak, a hol gyermekeink játszanak, a hol a dió, az anydők csontjai pihennek, a hol ti is egyszer siri nyugalomra vágytok. Katonák! Véreim! Apaink főkelnének siraikból és fehér csontkezüket megfenyítették a fiakat, a kik siri nyugóhelyüket a latroknak engedték át.

De ti talán azt mondjátok: hiszen az ellenség túl van a mi határunkon: összetiptunk a szerb vipera fejét, urak lettünk Montenegró népe felett, kivertük a muszka medvét Galiciából, meghódítottuk Lengyelországot, Litvániát. Miért ez a további vérpazarlás?

Édes Véreim! a lábunk már az ellenség testén van, de a lelke nem akarja beismerni az igazságot. A hétféjű sárkánynak letpotuk már a hat fejét, csak az utolsó kell még levágnunk. El kell vennünk a kedvét úgy, hogy több világeletemben ne jusson eszébe, hogy a magyar ellen fenekedjék.

Ezért vonultatok harcba öreg katonák, édes, kedves, drága magyar Véreim!

Azért, hogy minden ellenséget kitanítsunk arra, hogy tanulja meg a maga kárán: ne bántsd a magyart. Azért, hogy békénk legyen, azért, hogy ezt a földet nyugalomban birtokolhassuk, hogy a miénk maradhasson egy új ezredéményteljes küszöbén.

Katonák! ezért esküsztek ma

hittel, reménnyel, szeretettel Ó Felsege zászlaja alá.

(Következett az eskü.)

Katonák! elhangzott az eskü szentségesszava az Isten szent szabad ege alatt Ó Felsege tisztikara előtt, Isten előtt s tenlelküismeretek előtt. Nem azért esküdtek, mintha valakit gyávaság miatt kellene féltelnünk. Nem! a magyar katona gyáva nem volt soha és gyáva nem lesz soha! Nem is azért, mintha az árulástól félnének. A mi zászlónk szentebb nekünk, a mi becsületünk drágább nekünk, minthogy azt valaki meggyalázná, sárbaiporná. Az eskü, szent és nyilvános hitvallás az egész világ előtt a mi hazaiasságunkról, a mi ősz királyunkhoz való hűségünkrol.

Katonák! Szeretném, ha próféta-lelkem volna, s belátva a jövőnkbe diadalmas hadjáratunk korai bevégzéséről, a ti hazajöveteletekről, családaitok viszontlátásáról szólhatnék.

A jövőbe nem látok, de hiszek egy Istenben, Mindenható Atyában, ki a jóknak jutalmazója és a gonoszoknak büntetője. Hiszem, hogy a magyarok Istene a mi elnyomottjaink az ellenség gonosz csordájának megadja nekünk a végső diadalmis bevezetést is. Hiszek a boldogságos Szent Máriaiban, Magyarországot Patronájában, a ki 900 esztendőn keresztül mint édesanya vigyázott az ő magyar nemzetére és nem hagyta el soha, a mikor veszedelem környékezte. Hiszem ezen a szép virágos ünnepen, hogy nem fogja elhagyni az ő népét, kikönyörögi az ő szent Fiánál, hogy megáldja az Isten a magyart, hiszen megbűnhődte már e nép a multat s jövődöt. Amen! Ugy legyen!

A beszéd végén fölszendült a himnusz gyönyörűségessen zengve, zúgva, visszhangozva. A tömeg, amely a nagyszerű aktust körülvette, áhítatra gerjedten, néma meghatottsággal imádkozta:

Megbűnhődte a multat s jövődöt. Áldd meg Isten a magyart!

Aztán a csapat elvonult László alezredes és a tisztikar előtt. És hogyan vonult el! Az öreg csontok kihuzódtak katonásan, keményen, feszesen! Hiszen a haza védői, a fűztől környékezett veszélyben álló hazáé. Milyen szépek voltak! Milyen daliásan és milyen komoly fön-séggel szépek!

Ó, a magyar katonával csak győzni lehet!

A magyar Vöröskereszt-ről.

Egy érdekes könyv jelent meg nem régen, amelyet dr. Szundy Károly írt az Országos Vöröskereszt Egylet első évi működéséről. Ha ezt a könyvet figyelemmel átolvassuk, sok örövendetesen érdekes dolgot, de talán még több szomoruan érdekes dolgot találunk benne. A világháboru kitörése előtt a magyar Vöröskereszt Egyletnek 409 fiók egyesülete volt 45 ezer taggal; a háboru kitörésének első hónapjaiban az — egyesületek száma megkétszereződött, amennyiben 776-ra emelkedett, a tagok száma pedig csaknem meg-háromszorosodott, mert 120 ezer szaporodott.

Ha ezt a magyar viszonyok között szokatlanul gyors fejlődést önmagában tekintjük, akkor ezt az eredményt határozottan örövendetes haladásnak kellene mondanunk. De ha a vöröskereszt egylet fön-séges célját és magasztos rendeltetését tekintjük, akkor ez az eredmény még mindig nem elegendő. Hasonlítsuk csak össze a mi Vöröskereszt Egyletünk állapotát más nemzetek Vöröskereszt Egyesületével és akkor látni fogjuk a mi elmaradottságunkat. Ott van plör Németország. A német Vöröskereszt Egyletnek béke idején volt 6 százezer tagja s ez a szám a háboru kitörésekor azonnal megkétszereződött úgy, hogy ma már több mint 1 millió 2 százezer tagja van a német Vöröskereszt Egyletnek.

Vagy ott van a kevésbbé művelt Oroszország, az orosz Vör. Ker. Egyletnek a háboru kitörésekor 1 millió 3 százezer tagja volt.

Igaz ugyan, Oroszország havonta 5 millió rubelt költött vöröskeresztes kiadásokra, de ezt a költséget, bármily nagyknak látszik, is nem volt nagy nehézség összeadni ott, ahol az Egylet tagjainak létszáma béke időben is (a mikor csaknem semmi kiadása sem volt) meghaladta az 1 milliót. Ezzel szemben pedig csaknem érthetetlen az az eredmény, amelyet a magyar Vör. Ker. Egyesület mégis fölmutat — akkor, mikor nekünk békében 45 ezernél nem volt több tagunk és ennek dacára most a világháboruban eddig mégis többet mint 6 millió koronát tudott beteg katonák ápolására fordítani.

Ebből az országos felebaráti szeretet munkájából, amin dr. Szundy könyvéből látom, Fejérvármegye is kivette a maga részét, amikor létszámában 6845 K 51 fillért, természetben pedig 15504

koronát — összesen tehát: 22349 K 51 fillért, Székesfehérvár pedig összesen 78 K 49 fillért juttatott az Országos Vör. Ker. Egylet rendelkezésére. Fejérvármegyét ez a tudat megelégedéssel töltheti el, mert mint vármegye az ország összes vármegyéi között a 18. helyen áll az adakozás terén, de én megvallom, még sem vagyok megelégedve ezzel az eredménnyel. Mert ha mi fejérvármegyeiek anyagi és erkölcsi erőnket tekintjük, úgy érzem, mi még sokkal többet is tehetünk volna. Megmondom, főképen miben mulasztottunk eddig! A tag-gyűlésben. Nem áll ugyan módomban a fejérvármegyei Vör. Ker. Egylet tagjainak létszámát kimutatni, de azt látom, hogy még igen sok olyan községünk van, ahol vagy egyáltalában nincs Vör. Ker. Egyletnek fiókjá, vagy ha van, alig 30—40 a tagok létszáma. Szerintem tehát az volna a háború alatt és után is a mi elsődrendű hazafias kötelességünk, hogy ennek a feltétel nélkül szükséges és pótolhatatlanul hasznos intézménynek, az Orsz. Vör. Ker. Egyletnek minden községből a község létszámának arányában verbuváljunk tagokat. Mert ez a világháború, amelyről szeretnénk ugyan, hogy az utolsó lenne a mi nemzetünk háborúi között, de sajnos, ez a kívánságunk mindig csak jámbor óhaját marad, mert ameddig ember lesz a világon, addig önzés is lesz mindig s ameddig pedig önzés lesz, addig háború is lesz — mindig — bármennyire terjedjen is a kultúra. A Vörös Kereszties intézményre tehát mindenkor szükség lesz, míg a világ világ lesz!

Az legyen tehát dr. Szundy könyvének legfényesebb elismerése és dicsérete, hogy kinyitotta szemünket, megismertette velünk igazi helyzetünket és megmutatta az utat, haladva a Vör. Ker. Egylet naggyá és erőssé s emberbaráti céljának megvalósítására mindig képesebbé lesz.

Csongédy Gyula.

Háború.

Verdun.

A Verdun körüli harcok a sikerek szakadatlan sorozatát hozzák a német fegyverek számára. A franciák már-már beleélik magukat abba a tudatba, hogy ezt a fontos védvárukat elvesztik. A hivatalos francia jelentés is beismeri a német tüzéségi tüzelés hatalmas voltát és kiemeli a német tüzéségi harcok különösen a Maas keleti és nyugati partján való erős hatását.

A tengeren.

A németek a tengeren is határozott sikerrel dolgoznak a franciák ellen. A német tenger-

alattjárók példátlanul bravuros kirándulásaikon már ismételtelen a havrei vizekig nyomultak előre. Legutóbb a kikötőtől öt-száz méter távolságra elstílyesztek több francia hajót.

A Balkánon nincs nevezetesebb újság. Mackensent példátlan ünnepek között fogadták Konstantinápolyban és a főváros hangulata híven fejezte ki az egész ottmán nemzet érzelmeit, amelyek a győzelmes-középfatalmak mellett szólnak.

Hogyan történik a legújabb népfelkelő szemle?

A honvédelmi miniszter a 18 évesek, valamint az eddig szemle-re bármely ok miatt nem jelentkezett idősebb népfelkelők sorozási hirdetésénye kapcsán tegnap fontos rendeletet küldött a követendő eljárásra nézve Fehérvár alispánjához. A rendelet főbb pontjai ezek:

A népfelkelő szemle bizottság éppen úgy alakítandó meg, mint a tizennyolc évesek legutóbbi sorozásán, vagyis polgári elnökkel, akinek hatásköre azonban ezuttal nemcsak az 1898. évből született egyének megvizsgálásánál, hanem a jelentkezésre köteles összes évfolyambeli egyének megvizsgálására kiterjed. Vagyis a polgári elnök nemcsak a tizennyolc éveseket, hanem idősebb egyéneket is küldhet felülvizsgálásra.

Azok a 18 évnél idősebbek, akik az előző szemléken nem jelentek meg s így csak most állanak elő, alkalmasságuk esetén azonnal tartoznak bevonulni, ha olyan évfolyamba tartoznak, amelyet már fegyveres szolgálatra behívtak. Magánviszonyaik rendezhetése végett 48 órai haladékot kérhetnek.

Aki hadimunkán távol van, hazaérkezése után nyomban köteles szemlére jelentkezni.

Abban a kérdésben vajjon a népfelkelésre kötelezettek megilletné-e a véderőtörvény 29. §-ában a papjelöltek részére biztosított kedvezmény az illető által személyesen bemutatott okmányok alapján, a vegyes bizottság elnöke határoz.

Amennyiben népfelkelési be-mutató szemle bizottságok az elővezetett népfelkelésre kötelezettek fogatkozásuk megállapítása végett helyőrségi kórházba küldenek, a szemlebizottság a népfelkelésre kötelezettek, tekintet nélkül fogatkozásukra, csak helyőrségi kórházba rendelheti; ily egyének más kórházba egyáltalában nem rendelhetők. A helyőrségi kórház parancsnoksága által kitü-

zött napot megelőző napra a kórházba utasított népfelkelésre kötelezettek a járási székhelyre beidézendők és egy kísérővel a helyőrségi kórházba küldendők.

A honvédekiesítő parancsnokság azoknál, kikre nézve a kórházi lelet szerint alkalmasságot kizáró fogatkozást állapított meg, az alkalmatlanra szóló határozatot a népfelkelési névjegyzékbe és a népfelkelési igazolvány és utasítási lapba bejegyzni és ennek megtörténte után a népfelkelési igazolványi lapot a tartózkodási hely előjáróságának az illető egyének való kézbesítés végett megküldi.

Ellenben azok az egyének, akik a kórházi lelet szerint a népfelkelési fegyveres szolgálatra alkalmassak, megvizsgálás és felavartás végett a honvédekiesítő parancsnokság által behívási parancssal beidézettek és hasonló módon kezeltetnek, mint a többi szemlére behívott egyének.

HIREK.

— **Levélzáró bélyegek a dr. Prohászka Ottokár hadiárva-házra.** A hadiárva-ház országos bizottsága szép kivitelű levélzáróbélyegeket készített 2 és 10 fillér értékben, amelyeknek jövedelme szintén a dr. Prohászka Ottokár hadiárva-ház alapot fogja gyarapítani. A bizottság a levélzáró bélyegekből nagyobb mennyiséget küldött a Fejérvármegyei Naplóhoz elárúsításra s mi biztosra vesszük, hogy el fog fogyni. A mi lelkes közönségünk ezután kizárólag ilyen levélzáró bélyegeket fog használni. Ugy egyeseknek, mint üzletnek a legnagyobb készséggel adunk át elárúsításra és a Fejérvármegyei Napló szerkesztőségében is kapható. Ezzel a csekélységgel is iparkodunk leróni kötelességünket a hadiárva-kör.

— **Kongregációs tagfelvétel.** Gyümölcsoltó Boldogasszony napján a főgimnáziumi Mária-kongregáció életerős fáján új virágok fakadtak: dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök nagy ünnepélyességgel 16 ifjut avatott kongregánistává. A felvétel d. e. 11 órakor volt az intézet templomában. Ez alkalommal a megyéspüspök gyönyörű beszédet intézett az ifjusághoz a Mária-kongregáció magas-tos hivatásáról. Kiindult az ünnep tárgyából, amely az Isten Fiának megtestesülése. A Mária-kongregáció ezen a napon szoktak tagfelvételt rendezni s e nap titkában az ő programjuk is jelezve van.

„Az Ige testté lön és mi köztünk lakozék”. Az Isten emberré lett: a Mária-kongregáció is első sorban emberséget akar, a nemes emberi természetet kívánja kifejleszteni: Erős testü, acél idegzetü, sportoló, jótanuló ifjuságot óhajt a kongregáció. De ez nem elég. Az Ige testté lön, de nem szünt meg Igének lenni; az Isten ember lett, hogy minket isteni, krisztusi emberekké tegyen: beoltson minket a kegyelemmel. Nem elég erős embernek lenni, jó és tiszta, a földdel be nem érő, örökkévalóságba törekvő ifjuságot akarunk. Azért vagyok jó ember, mert jó keresztény vagyok. Azért tiszta a szám — nem mert szájvizet használok — azért tiszta a testem... azért nem járok büntanyákba s nem vagyok házasságtörő, azért tiszta a kezem, nem csalog s nem ragadozom el a másét, mert jó keresztény vagyok. Nem dobok követ senkire, de halálal imádom az Isten, hogy Krisztussal vér-kon-szágban lehetek... hogy keresztény katolikus vagyok. Ez a kongregáció programja: járn az uton, melyet az Isten ember taposott ki számunkra. Ez egyben a boldog emberi életnek is biztosítása. Fölvívja a régi és új tagokat a zászlóhoz való hűségre. — A beszéd után a megyéspüspök megáldotta a kongregációs érme-ket s mindegyik jelölnek keblére tűzte. Ez alatt az énekkar az „Egek ékessége” című régi magyar Mária-éneket énekelte. Majd Magnificat, Te Deum s az Oltárszent-sémséggel áldás következett. A templomot megtöltő közönség felejtethetetlen benyomásokkal távozott a szép ünnepség helyéről. — Adja Isten, hogy az új kongregánisták az intézetből kikerülve is hűk maradjanak ahhoz, amit ifju lélekkel most átkaroltak s ami mellett ajkukkal vallomást tettek.

— **Legfelsőbb megelégedés.** Vитnyédi Vитnyedy József és Szopkó Győző VI. csendőrkörületbeli századosoknak ismételtelten a legfelsőbb megelégedését nyilvánította a király.

— **Katonai kitüntetések.** Az ellenséggel szemben tanúsított vitézségük és szolgálataukért a 17-ik honvédegyalozrednél Axt Kálmán őrmester, Juhász Mátyas tizedes, Blága János és Raimann Antal őrvezetők, Eisler Kristóf, Schenk Gáspár, Szegednac Markó és Vonzsár János honvédek a 2-ik osztályú ezüst vitézségi éremmel, Horváth István őrmester a koronás ezüst érdemkereszttel lettek kitüntetve.

— **Pro Patria.** Manner Ferenc földmives, 17. honvédegyalozred-beli népfelkelő ez év január hó 19-én az északi harctéren hősi halált halt. — Plovitzer Mátyas mórjavai földmives, 69. gyalozred-beli népfelkelő mult évi jul. 23-án az olaszok ellen vívott egyik csatában vérzett el a hazáért.

SÖVEGJARTÓ vászonáruhaza, Barátok épülete.

Nagy választék

fehér és színes barchetok karton, schiffon és damastból. Különféle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendők-ből. Ágy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

OLCSÓ

szabott árak.

Tavaszi KALAP MODELL ujdonságok megérkeztek; bő választék áll az urhölgyek rendelkezésére, úgy az egyszerű blouzokból óriási választék. **OLCSÓ ÁRAK.** KALAPOK ÁTÁLKÍTÁSÁT ELFOGADOM.

Radó

női divat különlegességek léte, Nádor-utca 1. sz. — Telefon 341.

— Felemlék a husipari cikkek árát. Dr. Saára Gyula polgármester, mint ismeretes, a napokban állapította meg újlag a husipari cikkek maximális árát. A székesfehérvári husiparosok az új maximális árak miatt panaszal fordultak a polgármesterhez, hogy emelje fel az árakat, mivel a maximális árakon — így mondták tudnillik a husiparosok — ráfizetés nélkül nem árusíthatnak. Mint halljuk, a kérelmet teljesíteni fogják s a fogyasztó közönség legnagyobb örömére április 1. től átlag 40 fillérrel felemlék minden árat a husipari cikkeknek.

— Székesfehérvár hadisegélye. Többször megemlékeztünk már arról a sokarányú jótékonyaságról, amelyet Székesfehérvár gyakorol a háború alatt a nyomor enyhítésére. Ugy a hivatalos, mint a privat megsegítések oly nagy összegeket képviselnek, hogy kétségkívül az első között állunk ebben a tekintetben. Az eddig kifizetett, törvényileg megállapított hadisegély Székesfehérvárról 1,567,000 korona. Hatalmas összeg. Es mennyi nyomor enyhített ez a nagy szám!

— A Szent György kórház közönete. Abból az alkalomból hogy a hadisegély bizottság a Szent György kórház katonai szükségletei részére ezer koronát szavazott meg, a hadisegélyző hiv. elnöksége az alábbi közönetet kapta:

A Székesfehérvári Hadisegélyző Bizottságnak. Engedjék meg, hogy a Szent György kórház sebesültjei részére a háború eleje óta természetben és pénzben nyújtott bőséges segélyezésért a kórház vezetősége — sebesültjeinek nevében is — hálás köszönetét fejezze ki. Dr. Méssely József kórházi igazgató főorvos. Payzs Pál kórh. főorvos.

— A rézgálic biztosítása. A városi tanács f. hó 24. iki ülésen 30,000 koronát utalt ki ama egy vagon rézgálic vételére fejében, amit a kormány Székesfehérvár szőlős gazdái részére adott. A rézgálicot a szőlőterületek nagysága szerint a hatóság fogja kiosztani, előreláthatólag 3 K. 50 fillér maximális árban, amellyel a kezelés és csomagolási költség is fedezve lesz.

— A katolikus kör közgyűlése. A székesfehérvári kath. kör április 2-án fél 12 órakor tartja évi rendes közgyűlést a belv. kath. kör helyiségében. A közgyűlést megelőzőleg 11 órakor szent mise lesz a szemináriumi templomban. Kérjük a tagokat, hogy a közgyűlésen, valamint az azt megelőző sz. misén résztvenni sziveskedjenek. Elnökség.

— Újabb bevonulás. Székesfehérvárat most jelent meg a hivatalos hirdetés, amely szerint az 1868 és 1889. évben született és néptölkelésről vagy a hadiszolgáltatásokról szóló törvény alapján kirendelt (igénybevet), de ezen szolgáltatásból időközben elbocsátott — összesen 1865—1897. évi születésű magyar állampolgárok, ha a megtartott népfelkeltési szemlén bemutatás szemlén népfelkeltési felülvizsgálaton, pótszemlén vagy utószemlén népfelkeltési fegyveres szolgálata alkalmassáknak találtattak, április 5-én (legkésőbb délelőtt 11 óráig) — amennyiben névszerint felmentve nincsenek — népfelkeltési igazolványi lapon feltüntetett m. kir. honvédség kiegészítő, illetőleg cs. és kir. kiegészítési kerületi parancsnokság székhelyére népfelkeltési tényleges szolgálata bevonulni tartoznak. Mindazok, kik önkéntes belépés folytán a honvédségbe vagy a cs. és kir. közös hadseregbe (akár mint egyévi önkéntes is) fent megjelölt — napig besorozottak, tekintet nélkül arra, hogy mely születési évfolyamba tartoznak, tényleges szolgálata szintén április 5-én kötelesek bevonulni.

— Kereskedők és iparosok hadisegélye. A háború okozta válság által sújtott kereskedők, iparosok hozzártatózók alkalmazottak részére újabb hadisegély érkezett a székesfehérvári Kereskedelmi társulathoz, értesítjük az érdekelteket, hogy a társulatnál kapható bejelentő cédulákon kell jelentkezni és az illetékes hatóság által igazolt bejelentő lapot szombatra kell a társulat titkári hivatalába benyújtani. Miután pedig az újabb bevonult 42—50 éves katonák hozzártatózói eddig segélyt nem kaptak, elsősorban ezeket fogjuk figyelembe venni, a fiatalabbkorú bevonultak hozzártatózói között pedig elsősorban azok jönnek számba, amelyek családnál a férj vonult be, ahol keresetképtelen gyermekek vannak. A kik nem kereskedők, iparosok, vagy alkalmazottak, azoknak bejelentését nem vesszük figyelembe. A kiosztás napjait később fogjuk közzétenni. Székesfehérvár, 1916. március 26-án. Wertheim Armin, a kiküldött bizottság elnöke. Vétes József a kiküldött bizottság titkára.

— Dr. Prohászka Ottokár hadiárvaháza Schnetzer Nándor 50 K. adományozott. — Dunabogdányban Husveth József segédlelkész jólsikerült színeloadást rendezett a Mária kongregációval a hadiárvaház javára, amely 50 kor. jövedelmezett a nemes célra.

— Elopták a tehénet. Kellemetlen meglepetés érte Szeibert Antal Gyümölcs utca 28. szám alatti lakost hétfő virradóra. Elhajtották a tehénet az udvarról s eddig még a tehéntolvajnak semmi nyomára sem jöttek rá. A rendőrség széleskörű nyomozást indított.

— Mindennel uzsoráskodnak. Az árutözsdeben a gabonafüzletől elzárt spekuláció, mindenféle áruval kereskedik, hogy az elmaradt gabonafüzletkért pótolja magát. Egész sereg olyan cikket árulnak, amelyeknek forgalmát az alapszabályok nem is engedik meg. A kávékn kívül például ezek most az árutözsdei spekuláció kedvelt cikkei: enyv, köleskása, kondenzált tej, napraforgómag, tökmag, tea, de főleg a kukoricacsutka egészben vagy őrölt állapotban. Ebből a felsorolásból látható, hogy nincs valami különös rendszeresség a spekuláció által favorizált cikkek összeválogatásában. Most főképpen a kukoricacsutka igazolja az árutözsdei kedélyeket. Mint halljuk, egész csutkát már 10—11 koronát, őrölt kukoricacsutkát pedig 28 koronát is fizetnek, holott a korpa ára csak 18 korona. A németországi példa után nálunk is rájöttek, hogy nagyon jó takarmány pótlóanyag a kukoricacsutka, amely bőkeideben lengett értéktelen cikk volt és e legjobb esetben is csak fűtés célra használták. Most végre is előkele helyre került a régi Hamupipőke sorából. Híre jár azonban, hogy a Haditermény Rt. véget fog vetni a kukoricacsutkával tűzött spekulációnak, mert a kukoricát jövőben morzsolatlanul nem fogja átvenni, hanem csak csutkával együtt.

— Poruljárt furfangos legény. Pisch József, móri földmives 19 K. adott át Hornich Márton nevű 21 éves kocsisának és elküldte a császári erdőbe egy méter fáért. Hornich kihajtott az erdőbe megdolgozott egy nagyot és Kaiser Ferencnek otthelt, méterekre rakott fájából szállított haza egy méter fát a pénz pedig megtartotta, Pisch följelentésére a csendőreket rövidesen kiderítették a lopást. A furfangos legény beismert mindent, visszaadta a 19 koronát, de azért a csendőreket lopásáért följelentették a móri büntető járásbírósnál.

— Miért késnek az oroszországi levelek? Folyton sok a panasza miatt, hogy Oroszországban levő foglyoktól szabálytalanul jönnek a levelek. Főként a Hadifoglyokat foglaltató és tudósító irodát keresik föl a kétségbeesett hozzártatózók, akik néha tíz hónapig nem jutnak hírhez. Földi János dr. miniszteri tanácsos, az iroda vezetője egy újságitó előtt ebben a kérdésben a következő fölvilágosítással szolgált:

— A viszonyok csakugyan halatlanul rosszak, úgy hogy ha 6—8 hónapig sem jelentkezik a fogoly, nincs ok aggodalomra. Az orosz Vöröskereszt szervezeten és a cenzorok túlságosan gyanakodók. Milyet egyetlen gyanus szót találnak eldobják a levelet, a nagy távolásokról szöve, az is baj, hogy a foglyok lakóhelyét gyakran változtatják. Egyik fogolytranszportot a másikkal cserélik fel, hogy azt a látszatot keltsék a közönségben, hogy új fogoly szállítmányok érkeztek. Stockholmban sok údvös megállapodás történt, de az orosz

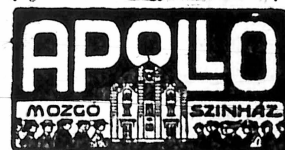
megbizottak azokat csak úgy vállalták, ha a kormányuk ahhoz hozzá járul. Az orosz kormány azonban december óta még mindig nem nyilatkozott. Az bizonyos, hogy a csomag és pénzküldemények ma már sokkal rendezesebben szállítják és szolgálják ki.

— Közöntik a Fejermegyei Naplót. Vitéz katonáink minden nap megemlékeznek rólunk s tömegével küldik tábori lapjalkat. A mai napon többek között a következő érkezett:

A Fejermegyei Napló Tekintetes Szerkesztőségének Székesfehérvár. József napján meleg szeretettel köszöntjük kedves lapunkat, a Fejermegyei Naplót az alulírott fehérváriak: Ocsipa László, Héj József, Szendrey József, Szack István, Ocsipa Árpád, Császár Ferenc, Gebauer János, Jávör Nándor, Fekete István, Szabó István, Bors József, Fődelevits Gyurka, Sáringer János, Takács József.

— Egy országos szélhámos újabb csalásai. Horváth Józsefné szombathelyi lakostól, magát Grósz Gyulának nevező 40—50 év körüli ember kicsalt 300 koronát azon ürügy alatt, hogy üzletvezetőnek vetette fel magát. A szélhámos megugrott. A szombathelyi rendőrség érteitette Székesfehérvárt is a csalásról s a székesfehérvári rendőrségnek alapos a gyanuja, hogy a szélhámos nem más, mint a hírhedt Spitzer József várpalolai illetőségű, országosan ismert csaló, aki már többször dr. Fischer Joe Max néven is szerepelt s követelt el csalásokat. A török háború idején bejének adta ki magát s úgy szélhámoskodott. A bur háborúban pedig mint született bureszde rá a hiszékeny embereket. Székesfehérvárról is megfordult már, ahol Erdványi néven csapott be több urtombert.

— Katonai vegyesbizottság folyó hó 29-én délelőtt 11 órakor a városházán ülést tart, amelyen a verbójak elleni védekezésről fognak tárgyalni. A veszedelmesen terjedő betegség megállítására radikális övintézkedésekről kell gondoskodni.



Hétfőn és kedden,
március 27 és 28 án:

A kikapós menyecske

Vigjáték 3 felvonásban.

Tragikus viszontlatás, dráma.
A pecsétes boríték, dráma.
A kőtel, Cow-bój történet.
Tájak, term. után.

Rendes helyárak.

Előadások fél 7 és 9 órakor.

Az APOLLO SZÍNHÁZ
ZSERDÁN ÉS CSÜTÖRTÖKÖN,
március 29 és 30-án mutatja be
ZENEKAR-KISÉRETEL

Reservista kadet. „Életünket és vérünket.”

Hazaitas zenés filmdrámát. — Zenéjét szerette: LEHÁR FERENC.

Naponta 3 előadás: fél 5, fél 7 és 9 órakor.

Rendes helyárak.

A dunántúli Közművelődési Egyesület jubileuma. Az idén van 25. évfordulója annak, hogy a Dunántúli Közművelődési Egyesület az azóta elhunyt Széll Kálmán kezdeményezésére megalakult, hogy a nemzeti eszmének a Dunántúli területén való terjesztését fáradhatatlan buzgósággal és anyagi áldozatokkal szolgálja. A negyedszázados évforduló alkalmából az Egyesület 2-án, vasárnap fogja Veszprémben jubiláris disztyulését megtartani.

Uniformis a felmentetteknek. Illetékes helyről szerzett értesülés szerint mindazok, akiket a honvédelmi kormány közérdekből bizonytalan időre felmentett a katonai szolgálat alól, a napokban megjelenő rendelet értelmében katonai rangjuknak megfelelő egyenruhában tartoznak járni. A rendelet végrehajtása úgy történik meg, hogy az összes felmentettek behívatnak, népfelkelő parancsnokságai alá rendeltetnek, valamennyien katonai ruhát, illetve tisztirangban levők, főszerelést általában kapnak, azután az egyenruha viselésének kötelezettségével beosztatnak jelenlegi alkalmazatásuk helyére. Akik mint B) alsztályú népfelkelők találtak a népfelkelői szemléken katonai szolgálatra alkalmassnak, azok társadalmi állásuknak megfelelő tiszti rangot kapnak, rövid tiszti kiképzés után. Ezzel elejét kívánják venni a honvédelmi kormány annak a följelentés áradatnak, mely a múltban anyai hiábavaló munkát adott a honvédelmi miniszteriumnak és a katonai parancsnokságoknak.

Elcsípték az áldetektívét. Hánapokkal ezelőtt történt, hogy egy Hajdú (Hajdu) József nevű katonai detektívnek akarta felvételnét magát Székesfehérvárról. Mikor azonban látta, hogy kutatni kezdenek múltja után, megelint s azóta keresik. Együttal múltja után is kutató a rendőrség, amelynek egy egész bünelajstromot sikerült beszerzeni róla. A nagystílus szélhámosot végre kézrekerítették. Ma érkezett a katonai hatóságtól értesítés, hogy Hajdút elfogta s mint katonaszökevényét letartóztatták.

A háboruban elesett meghalt, elhunyt és megrokkant katonák családjainak április hóra járó segély kifizetése 1916 április hó 1-én lesz a városkázán az l. e. 4. szobában.

Rövid hírek.

Megőrült katoná. Göncz Gyula Sütő-utca 27. szám alatti lakoson, aki a 9. honvédegyalozredben szolgált, tegnap reggel a legnagyobb fokú idegbaj ütött ki. A szerencsétlen embert a katonai megfigyelőbe vitték, ahonnan ideggyógyintézetbe fogják szállítani.

Megkerült a felöltő. Megirtuk, hogy Steiner Erzsébet mozi zongorásának ellopták a tavaszi kabátját. A rendőrség a tévesekért két katoná személyében kinyomozta, akik valami Doró Józsefné nevű asszony-nak adták el 14 koronáért.

A szegény gyermekének. A közönség jószívű adományából a mai napon három szegény anya gyermekeit segítették meg ruhával.

Közhűgés és rokedtség ellen a legjobbnak bizonyult háziaszer a dr. STÖRK-féle komprimált mell-pasztila. Egy doboz ára 50 fillér. Kapható Székesfehérváron Magyar Korona gyógyszerüzében, Székesfehérvár, Városházán.

Ha egy kellemes estélyt óhajt magának szerezni, nézze meg az Urániában A DRAGONYOS KISASSZONYT DORRIT VEIXLERREL

SZINHÁZ.

A fehér felhő. Molnár Ferenc mirákulumja öt változásban, egy felvonásban. Először elolvastam a Fehér felhőt Végigkönyveztem az egész mirákulumot. A hosszú embergylóolás már egy kissé elfárasztott, egyik másik gyengédebb érzelmemet eldurvította, a mirákulum mégis megkönnyeztetett. Mikor a színpadon láttam, kisebb volt a hatás réám. Nem ugyan azért, mintha az előadással egyáltalában nem lettem volna megelégedve — a vidéki viszonyokart értem, a mindennap más-más darab játszását tekintve, arról dicsérettel lehet megemlékezni — hanem mivel a színpadi technika a mirákulumhoz szükséges illuziót nem tudja kellő mértékben elővárársolni. Színigazgatónk azonban feltétlenül dicséretet érdemel, hogy ezt a kedves darabot megismertette a közönséggel. A levelírási jelenetet kell talán a legsikerültebbnek mondanunk. Révész és Bene oly átérézzel játszották meg, hogy nemcsak a közönség könnyezett, hanem ők maguk is igazában sírtak. Talán épen ez volt a siker titka. Sikeres igyekezettel dolgoztak Falussy, Krémer, Heltay, Szendrő, és külön említjük meg Császárt az angyal szerepében. A gyereksereg vezére a kis Ács Ferkó volt s a sok apró csöppsg dicséretesen mozgott a színpadon. Legnagyobb baja az előadónak a lehetetlen hosszú szünetek voltak, amelyek miatt mintegy szétesett az egész darab. Egy másik

baj pedig az volt, s ezt gyakran kell sajnálattal tapasztalunk, hogy a magasabb régiók közönségének fogalma sincs arról, hogy miként kell viselkedni ilyen előadások alkalmával. A leghatasosabb jeleneteket elröhhögi. Bocsánat a kifejezésért, de ez a találó és jellemző szó.

A mirákulum után *Eljegyzés lámpafénynél* egyfelvonásos operett következett, amelyben Tercsányi, Révész, Rózsahgyi és Falussy jeleskedtek. Az előadáson zsúfoló ház volt. A zenekar szokása szerint nagyszertien játszott.

Heltai Árpád jutalomjátéka. Heltai Árpádnak a kiváló operettáncosnak vasárnap este volt a jutalomjátéka a „Kis gróf”-ban. Az ünnepestén nagyszámu közönség jelent meg s meleg ünneplésben részesítette a jutalomjátékost, aki minden igyekezetével és sikerrel azon volt, hogy viszozozza a kitüntetését. Virág, ötpécsetes levél, vastaps bőven kijutott. A többi szereplők is sikeres alakítást nyújtottak s így a „kis gróf”-ot ismét jó előadásban látta a közönség, amely az ünnepek alatt egyébként az összes előadásokat szívesen látogatta.

Heti műsor:

- Márc. 28. A farkas. Jákó Amália vendégfellépte.
- „ 29. Trilby. Jákó Amália és Fenyvesi Emillel.
- „ 30. Timár Liza, Fenyvesivel.
- „ 31. Révész Bőke jutalomj.
- April 1. Carmén. Matéczy Blánka és Toronyi Gyula mint vendég.

A rezervista kadét

„Életünket és vérünket . . .“

Hazafias, zenés filmdráma. Zentéjé szerzette Lehar Ferenc. — Kizárólagos joggal bemutatja az Apolló színház március 29 és 30-án, szerdán és csütörtökön.

Ez a háborus témájú csodás filmalkotás, mely eredetiségénél fogva páratlan a maga nemében, olyan hatalmas és művészi technikai eszközök igénybevételével készült, hogy bátran lehet azt a filmek királyának nevezni. A Wiener Kunstfilm csodásan monumentális alkotás. Eleven bizonyosága a jelen nagy időknek. Az irodalmi bécsü mű meséjében benne van a frontontuli és a front mögötti élet lüktető ereje; a katonáé ép úgy, mint a polgáré, mert hisz a hőse a „tartalékos”, aki tudvalevően elismert igazi hőse s szörnyű világháborúnak. A darabban szereplő rezervista kadétban lelki szeméremláját a többi erze meg ezer hős fiunkat. A kép visszavarázsolja előnk az elmúlt napokat. De belevizs bennünket a táhori életbe is, a csaták forgatagába, a ránk kényesített háborúba is. Az olasz háttára megy a rezervista kadét. Megragadó helyszíni felvételek ismertetik meg velünk a borzalmasan szép harcteret, az ormótlan, hóborította sziklareneteket, a háboru véres glóriáját, katonáink hősiességét, nemzetünk örök dicsőségét! Lélekzetünk visszafojtva, könnyes szemmel csüggnék az élénk taruló csodás történeten. Minden meleg érzésünk, szívünk minden dobbanása kiséri a rezervista kadétot. Igazi harctereket látunk viharzó ütközetekkel. Szinte hallani véljük a pokoli csatazajt: az ágyúk dübörgését, a fegyverek ropogását, a rohamra induló csapatok hurra kiáltását. Hogy a filmgját miképen tudta megkapni operatőre számára a hadvezetősegtől a harcteret annak minden nagyszerű izgalomával, terepcsdával, nem tudható; de hogy a film, mint harctéri film is felülmul minden eddig látottat, az bizonyos.

A szenzációs sikerű darabhoz a kiserő zenét, mely a csatazaj izzó koncertjét mesterien adja vissza, nem kisebb emberrel iratták, mint Lehar Ferenc. Az Apolló színház külön zenekart szervezett a Lehar muzsika érvényesítésére. Minden előadást, még a délutánit is, zenekar kísérettel mutatja be az Apolló. Dacára a nagy anyagi áldozatoknak, hogy a darabot mindenkinek alkalmá legyen megnézni, a helyárak rendesek lesznek és a szelvények is érvényesek. Az óriási érdeklődésre való tekintettel jegyekről tanácsos előre gondoskodni. Naponta 3 előadás, fél 5, fél 7 és 9 órákor. Jegyek előre válthatók Krausz Verona tőzsdéjében és este az Apolló pénztáránál.

APRÓHIRDETÉSEK.

Mindenesflut, tisztességeset felvesz az Egyházmegyei Könyvnyomda Szt. István-tér 1. sz.

Borkovits Berta női kalap-dívat-teremben Ferenc József-tér 17. I. emelet, ügyes tanulóleány felvétetik.

Gyerekkocsik legolcsóbbtól a legfinomabbik Gerendai Gyula vászon, fehérnemű, gyermek-kelengye üzletében kaphatók, Székesfehérvár, Kosuth-u. 4.

Egy két éves fajbéli magbika eladó. Sziget-utca 23. szám.

Kéményseprő tanonc felvétetik helyben Schmid István kéményseprőmesternél Bástya-utca 13.

Egy nagy üzethelyiség a Buzapiacon, mely jelenleg korcsma, máj. 1-re kiadó. Bővebbet Deutsch A. fűszerüzletben. Buzapiac.

Szaz métermasza elsőrendű széna eladó. Tudakozódni lehet a kiadóhivatalban.



Telefon 233. — Tefon 233.

Hétfőn és kedden (március 27 és 28-án)

Filmszenzáció!

DORRIT VEIXLERREL
A
Dragonios kisasszony

Rendes helyárak.

2 előadás fél 7 és 9 órákor.

Általános Bank és Takarékpénztár rt.
Székesfehérvár, Nádor-utca.

Betéteket elfogad előnyös kamatozás mellett.
Váltókat leszámítol.
Értékpapirokat vesz és elad.
Sorjegyeket csekély foglaló befizetés mellett elad s a hátralék tetszős szerinti összegben törleszthető.
Kisorsolt sorjegyeket és szelvényeket bevált.
Külföldi pénznemeket vesz és elad.
Tőzsdai megbízásokat pontosan teljesít.

LEGUTABB
női selyem tagal- és szalmakalap-formák.
Legdivatosabb virág-, toll és kalapdiszok.
BLOUSEUDONSÁGOK.
Legolcsóbb árban kaphatók
Kováts Antalnál Székesfehérvár, Városházán.